

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 70/13
Luksemburg, 4 czerwca 2013 r.

Wyrok w sprawie C-300/11
ZZ / Secretary of State for the Home Department

Istota uzasadnienia decyzji o odmowie wjazdu na terytorium państwa członkowskiego powinna być podana do wiadomości zainteresowanego

Niemniej jednak państwo członkowskie może, w ściśle koniecznym zakresie, odmówić podania zainteresowanemu powodów, których ujawnienie mogłoby zagrozić bezpieczeństwu państwa

Obywatele państw członkowskich mogą, pod określonymi warunkami, udawać się na terytorium innych państw członkowskich i tam przebywać. Jednak państwo członkowskie może odmówić im tego prawa ze względów porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego.

W Zjednoczonym Królestwie decyzje administracyjne o odmowie wjazdu na terytorium krajowe wydawane na podstawie informacji, których ujawnienie mogłoby być szkodliwe dla bezpieczeństwa kraju, mogą być zaskarżane do Special Immigration Appeals Commission (specjalnej komisji odwoławczej do spraw imigracji, „SIAC”). W postępowaniu przed SIAC osoba, która zaskarżyła decyzję, ani jej adwokaci nie mają dostępu do informacji, na których oparta została decyzja, jeżeli ich ujawnienie byłoby sprzeczne z interesem ogólnym. W takim przypadku do reprezentowania zainteresowanego przed SIAC wyznaczany jest specjalny obrońca. Specjalny obrońca nie może jednak porozumiewać się z osobą zainteresowaną w kwestiach związanych z postępowaniem od chwili doręczenia mu informacji i dowodów, których ujawnieniu sprzeciwił się Secretary of State, brytyjski organ właściwy w tej dziedzinie. Może on natomiast domagać się od SIAC instrukcji zezwalających na takie porozumiewanie się.

ZZ posiada podwójne obywatelstwo – francuskie i algierskie. Od 1990 r. pozostaje w związku małżeńskim z obywatelką brytyjską, z którą ma ośmioro dzieci. Od 1990 r. do 2005 r. ZZ legalnie zamieszkiwał w Zjednoczonym Królestwie. Jednak w sierpniu 2005 r., po opuszczeniu przezeń Zjednoczonego Królestwa, Secretary of State uchylił jego prawo pobytu, uznając, że jego obecność jest szkodliwa dla interesu ogólnego. We wrześniu 2006 r. ZZ udał się do Zjednoczonego Królestwa, gdzie ten sam organ wydał decyzję o odmowie wjazdu.

ZZ zaskarżył decyzję o odmowie wjazdu do SIAC. W postępowaniu tym mógł porozumiewać się ze swymi dwoma specjalnymi obrońcami wyłącznie w kwestiach dowodów jawnych.

SIAC oddaliła skargę i wydała orzeczenie zwane „niejawnym”, wyczerpująco uzasadnione, oraz orzeczenie zwane „jawnym”, uzasadnione w sposób zwięzły, przy czym tylko to ostatnie zostało doręczone ZZ. Z „orzeczenia jawnego” wynika, że SIAC uznała – z powodów wskazanych w „orzeczeniu niejawnym” – iż w latach 1995-1996 ZZ był zaangażowany w działania sieci Islamskiej Grupy Zbrojnej (GIA) oraz w działalność terrorystyczną.

ZZ odwołał się od orzeczenia SIAC do Court of Appeal (England & Wales) (sąd apelacyjny, Zjednoczone Królestwo), który zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, w jakim zakresie SIAC powinna poinformować zainteresowanego o względach bezpieczeństwa publicznego stanowiących podstawę decyzji o odmowie wjazdu.

W dzisiejszym wyroku Trybunał przede wszystkim przypomniał, że zgodnie z dyrektywą 2004/381, decyzja o odmowie wjazdu powinna zostać doręczona zainteresowanemu na piśmie i w okolicznościach umożliwiających mu zrozumienie jej treści i skutków. Ponadto zainteresowany powinien być w pełni i dokładnie informowany o względach porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego, na podstawie których podjęto taką decyzję, chyba że stoją temu na przeszkodzie względy bezpieczeństwa państwa.

W tym kontekście Trybunał uściślił, że państwa członkowskie powinny ustanowić skuteczną kontrolę sądową zasadności zarówno decyzji o odmowie wjazdu jak i względów dotyczących bezpieczeństwa państwa, na które powołał się organ krajowy, odmawiając poinformowania zainteresowanego o powodach uzasadniających decyzję. Tak więc z jednej strony sąd przeprowadzający kontrolę zgodności z prawem decyzji o odmowie wjazdu powinien mieć możliwość zapoznania się z całością przyczyn i dowodów leżących u podstaw tej decyzji. Z drugiej strony sąd powinien mieć obowiązek ustalenia, czy względy dotyczące bezpieczeństwa państwa stoją na przeszkodzie ujawnieniu tych przyczyn i tych dowodów.

W tej kwestii Trybunał podkreślił, że to do właściwego organu krajowego należy przedstawienie dowodu na to, że bezpieczeństwo państwa zostałoby rzeczywiście zagrożone wskutek pełnego i dokładnego powiadomienia zainteresowanego. W konsekwencji **nie istnieje domniemanie istnienia i zasadności powodów przytoczonych przez organ krajowy w celu odmowy ujawnienia tych względów.**

Jeżeli w takich okolicznościach sąd dojdzie do przekonania, że bezpieczeństwo państwa nie stoi na przeszkodzie pełnemu i dokładnemu powiadomieniu zainteresowanego o względach stanowiących podstawę decyzji o odmowie wjazdu, umożliwi on właściwemu organowi krajowemu powiadomienie zainteresowanego o brakujących powodach i dowodach. Jednak **jeżeli organ ten nie zezwoli na takie powiadomienie, sąd przeprowadzi badanie zgodności z prawem takiej decyzji wyłącznie na podstawie przyczyn i dowodów objętych powiadomieniem.**

Jeżeli natomiast okaże się, że bezpieczeństwo państwa rzeczywiście stoi na przeszkodzie powiadomieniu zainteresowanego o rzeczonych względach, sądowa kontrola zgodności z prawem o odmowie wjazdu powinna zostać przeprowadzona w postępowaniu, które w sposób odpowiedni wyważy wymogi bezpieczeństwa państwa oraz wymogi związane z prawem do skutecznej ochrony sądowej, a **ewentualne ingerencje w wykonywanie tego prawa powinny być ograniczone do ścisłej konieczności.**

Postępowanie to powinno gwarantować w najszerszym możliwym zakresie poszanowanie zasady kontrydiktoryjności w celu umożliwienia zainteresowanemu zakwestionowania powodów, na których podstawie wydano sporną decyzję oraz przedstawienia uwag w przedmiocie odnośnych dowodów, a tym samym skutecznego wykorzystania środków obrony. W szczególności **zainteresowany powinien być powiadomiony o zasadniczych względach stanowiących podstawę decyzji o odmowie wjazdu, gdyż niezbędna ochrona bezpieczeństwa państwa nie może skutkować pozbawieniem zainteresowanego prawa do bycia wysłuchanym, a tym samym spowodować, że jego prawo do wniesienia odwołania stanie się bezskuteczne.**

Trybunał wskazywał również, że znalezienie równowagi między prawem do skutecznej ochrony sądowej a koniecznością zapewnienia ochrony bezpieczeństwa zainteresowanego państwa **nie ma tego samego znaczenia w przypadku dowodów** będących u źródeł powodów przedstawionych właściwemu sądowi krajowemu. W niektórych bowiem przypadkach ujawnienie tych dowodów może w sposób bezpośredni i szczególny zagrozić bezpieczeństwu państwa, w zakresie, w jakim może narazić na niebezpieczeństwo życie, zdrowie lub wolność ludzi lub ujawnić specyficzne metody śledcze stosowane przez krajowe organy bezpieczeństwa i w ten sposób poważnie utrudnić, a nawet uniemożliwić tym organom wykonywanie ich zadań w przyszłości.

¹ Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniającej rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylającej dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.U. L 158, s. 77, sprostowania: Dz.U. 2004, L 229, s. 35, Dz.U. 2005, L 197, s. 34).

Wreszcie Trybunał dodał, że do sądu Zjednoczonego Królestwa należy z jednej strony zapewnienie, by zainteresowany został powiadomiony o zasadniczej treści względów leżących u podstaw spornej decyzji w sposób uwzględniający należycie konieczną niejawność dowodów, a z drugiej strony wyciągnięcie konsekwencji z ewentualnego naruszenia tego obowiązku powiadomienia.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793